

NBBRP

ปลากัดป่าทาสี

คนไทยผูกพันกับปลากัดมาแต่โบราณกาล พัฒนาการมาถึงขั้นขั้นทะเบียนเป็นมรดกทางวัฒนธรรม สัตว์น้ำประจำชาติ แต่ความเจริญกำลังทำให้ปลากัดตามแหล่งน้ำลดจำนวน

โปรเจกต์เพื่อปลากัดไทย

จนเสี่ยงสูญพันธุ์

ที่สำคัญบ้านเราไม่มีกฎหมายคุ้มครองพันธุ์สัตว์ สุ่มเสี่ยงถูกต่างชาตินำไปปรับปรุงพันธุ์ ขึ้นทะเบียนเป็นพันธุ์ของตัวเอง

“จะอย่างไรถ้าวันหนึ่งปลาประจำชาติเราถูกต่างชาติยื่นจดทะเบียนพันธุ์เป็นอีกโจทย์ที่ต้องรีบแก้ไข เพราะเรามีแต่ข้อมูลสายพันธุ์ ถนัดพัฒนาสายพันธุ์ให้หลากหลาย แต่พันธุ์ที่นำมาผสม พันธุ์กรรมเสื่อมถอยลงเรื่อยๆ จากเลือดชิด ส่วนปลากัดในแหล่งธรรมชาติ ถูกการถมแหล่งน้ำตัดถนน หมู่บ้านจัดสรรรุกราน”

รศ.ดร.กรศรีศรีกุลนาถ ประธานโครงการทรัพยากรชีวภาพปลากัดแห่งชาติ (National Betta BioResource Project : NBBRP) บอกถึงที่มาของโครงการความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.) และสมาคมปลากัด เพื่อแก้ปัญหาที่กำลังคุกคามสัตว์น้ำประจำชาติ และต้องการสะท้อนให้เห็นว่า ปลากัดไทยจะไม่ใช่แค่สัตว์น้ำประจำชาติเพียงอย่างเดียว

ต้องเป็นสัตว์น้ำเศรษฐกิจประจำชาติไทยของเกษตรกรไทยด้วย จึงจะยั่งยืนตลอดไป นอกจากนั้นยังถือเป็นครั้งแรกของการรวบรวมองค์ความรู้ทั้งหมดเกี่ยวกับปลากัดไทยมุ่งเป้าเป็นศูนย์รวบรวมฐานข้อมูลด้านความหลากหลายทางชีวภาพอนุกรมวิธานเอกลักษณ์

ทางพันธุกรรม นิเวศวิทยา การแพร่กระจายของปลากัด ความรู้ ภูมิปัญญาต่างๆ ทั้งในเรื่องของการปรับปรุงพันธุ์ ขยายพันธุ์ ในรูปแบบหนังสือ เก็บรักษาเอกลักษณ์ทางพันธุกรรมของปลากัดด้วยเทคโนโลยีการแช่แข็งเซลล์และเก็บดีเอ็นเอ และเพื่อยกระดับงานวิจัย เพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจของปลากัดให้มากขึ้น สนับสนุนให้ไทยเป็นศูนย์กลาง

ปลากัด และปลาสวยงามของโลก

สอดคล้องกับแผนงานวิจัย “การวิจัยเพื่อการอนุรักษ์เอกลักษณ์ทางพันธุกรรมปลากัดพื้นเมืองอย่างยั่งยืน และการใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพเชิงเศรษฐกิจ” ที่มีก่อนหน้านี้

โดยขั้นต้นจะ โฟกัสไปที่ปลากัดปามหาชัย
ที่มีเฉพาะถิ่นที่เดียวในโลก พบได้แค่ เขต จ.
สมุทรสาคร สมุทรสงคราม สมุทรปราการและ
เขตบางขุนเทียนกรุงเทพฯ...กำลังเสี่ยงต่อภาวะ

จากความเจริญทางวัตถุของมนุษย์ และน้ำเสียจากอุตสาหกรรม และ
ขยายต่อไปยังปลากัดทุกสายพันธุ์ของไทย

ล่าสุดภายใต้ความร่วมมือกับบริษัทวิซูโอ ไบโอมิตคอลล (ไทยแลนด์)
ทางโครงการประสบความสำเร็จในการถอดรหัสพันธุกรรมของ
จีโนมไมโทคอนเดรียที่สมบูรณ์ของปลากัดปามหาชัยเป็นครั้งแรก

ของโลก โดยจีโนม-
ไมโทคอนเดรียมีขนาด
16,980 คู่เบสและพบข้อมูล
สำคัญเพื่อใช้สนับสนุนจัดทำฐานข้อมูลด้าน
ความหลากหลายทางชีวภาพอนุกรมวิธาน
เอกลักษณ์ทางพันธุกรรมและการแพร่กระจาย

ของปลากัด
ป่า ซึ่งอาศัยอยู่

ในแหล่งธรรมชาติของไทย

“เราต้องการให้โครงการเป็นศูนย์กลาง
ความร่วมมือระหว่างองค์กรต่างๆ เพื่อ
รวบรวมทุกอย่างเกี่ยวกับปลากัด ทั้ง
ปลากัดป่า ปลากัดสวยงาม พัฒนาสู่
ธนาคารสายพันธุ์อันนำมาสู่การพัฒนา
การเพาะเลี้ยงปลากัดป่า โดยเฉพาะ
ปลากัดปามหาชัย ที่เพิ่งค้นพบรหัส
พันธุกรรม ทดแทนการจับจากธรรมชาติ
ต่อยอดสู่การโคลนนิ่งปลากัดเป็นครั้งแรก
และสามารถเผยแพร่งานวิจัยในเวที

วิชาการระดับโลก ทำให้เกิดมาตรฐาน เกิดบท
บัญญัติต่างๆ ในการคุ้มครองอนุรักษ์ปลากัดไทย
แล้วนำไปเป็นแนวทางให้กับสัตว์อื่นๆ ฉะนั้น
ขอเชิญชวนผู้ที่มีปลากัดสายพันธุ์ดี แลก
หายาก เข้ามาร่วมโครงการวิจัยเพื่อความยั่งยืน
ของปลากัดไทย”.

กรวัฒน์ วิณิล